

Spis treści

Wstęp	13
Część I. Wprowadzenie	
Rozdział 1. Podstawowe pojęcia	16
1.1. Czym jest ekonomia	16
1.2. Potrzeby i dobra użyteczne	16
1.3. Produkcja użytecznych dóbr i usług	17
1.4. Czynniki produkcji	18
1.5. Organizacja produkcji	19
1.6. Konsumpcja i produkcja	20
1.7. Niedostatek i wybór	21
1.8. Koszt i koszt alternatywny (straconych szans)	21
1.9. Gospodarka rynkowa, nakazowa i mieszana	22
1.10. Podsumowanie rozdziału 1	23
Zestaw ćwiczeń nr 1	23
Część II. Produkcja	
Rozdział 2. Podstawowe pojęcia związane z produkcją	26
2.1. Co ekonomista rozumie przez produkcję	26
2.2. Trzy klasy produkcji	27
2.3. Produkcja bezpośrednia i produkcja pośrednia	27
2.4. Specjalizacja i podział pracy	29
2.5. Wady specjalizacji	34
2.6. Ograniczenia związane z podziałem pracy	37
2.7. Produkcja a opieka społeczna	38
2.8. Wzór produkcji w społeczeństwie rozwiniętym	38
2.9. Podsumowanie rozdziału 2	39
Zestaw ćwiczeń nr 2	40
Rozdział 3. Czynniki produkcji	41
3.1. Wprowadzenie	41
3.2. Ziemia	41
3.3. Praca	45
3.4. Kapitał	48
3.5. Czy przedsiębiorca jest czynnikiem produkcji?	53
3.6. Łączenie czynników produkcji	55
3.7. Środowiskowy zamknięty cykl produkcji	55
3.8. Podsumowanie rozdziału 3	59
Zestaw ćwiczeń nr 3	60

Rozdział 4. Rodzaje przedsiębiorstw	62
4.1. Wprowadzenie	62
4.2. Rodzaje firm	62
4.3. Firmy jednoosobowe	63
4.4. Spółki jawne	65
4.5. Spółki jawne z ograniczoną odpowiedzialnością	66
4.6. Prywatna spółka kapitałowa z ograniczoną odpowiedzialnością oraz publiczna spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	66
4.7. Jednostki typu non-profit	71
4.8. Gospodarczy sektor firm publicznych	73
4.9. Podsumowanie rozdziału 4	81
Zestaw ćwiczeń nr 4	82
Rozdział 5. Skala produkcji	84
5.1. Fabryka, przedsiębiorstwo i gałąź przemysłu	84
5.2. Wielkość jednostek produkcyjnych	84
5.3. Korzyści skali produkcji	86
5.4. Niekorzyści skali produkcji	89
5.5. Przedsiębiorstwo optymalne	90
5.6. Małe przedsiębiorstwa	91
5.7. Korzyści i wady produkcji prowadzonej na małą skalę	91
5.8. Łączenie przedsiębiorstw	92
5.9. Zwrot skali produkcji	94
5.10. Podsumowanie rozdziału 5	95
Zestaw ćwiczeń nr 5	95
Rozdział 6. Lokalizacja produkcji	97
6.1. Teoria lokalizacji	97
6.2. Przyczyny lokalizacji	97
6.3. Przemysłowa inercja	103
6.4. Ruch na południowy wschód Wielkiej Brytanii	103
6.5. Lokalizacja produkcji	104
6.6. Podsumowanie rozdziału 6	105
Zestaw ćwiczeń nr 6	106
Część III. Teoria determinacji cenowej	
Rozdział 7. Podstawowe pojęcia związane z popytem	108
7.1. Definicja popytu	108
7.2. Warunki popytu	108
7.3. Tabela osobistego popytu	111
7.4. Tabela łącznego popytu	113
7.5. Krzywa ogólnego popytu	114
7.6. Zwiększanie się i kurczenie się popytu	115
7.7. Regresyjne krzywe popytu	116
7.8. Wybieranie „koszyka dóbr” — krańcowa użyteczność (granica opłacalności) jako podstawa popytu	120
7.9. Podsumowanie rozdziału 7	123
Zestaw ćwiczeń nr 7	124
Rozdział 8. Podstawowe pojęcia związane z podażą	125
8.1. Definicja podaży	125
8.2. Czynniki wpływające na podaż	125

8.3. Indywidualne tabele podaży	127
8.4. Tabela łącznej podaży	129
8.5. Ogólna krzywa podaży	129
8.6. Wzrost, kurczenie się i zmiany podaży	130
8.7. Regresywne krzywe podaży	131
8.8. Podjęcie decyzji o realizacji dostawy — koszt krańcowy i przychód krańcowy jako podstawy wyniku firmy	132
8.9. Podsumowanie rozdziału 8	137
Zestaw ćwiczeń nr 8	139
Rozdział 9. W jaki sposób kształtuje się cena na rynkach doskonałych	141
9.1. Równowaga na rynkach	141
9.2. Tabele popytu i podaży a równowaga	141
9.3. Przedstawienie ceny równowagi na wykresie	142
9.4. Zmiany ceny pod wpływem zmian w popycie i podaży	143
9.5. Krzywa popytu dla przedsiębiorstwa i dla gałęzi przemysłu	145
9.6. Wpływ, jaki cena wywiera na przedsiębiorstwa z gałęzi konkurencyjnych	147
9.7. Kiedy przedsiębiorstwo posiadające specyficzne aktywa opuszcza branżę?	148
9.8. Podsumowanie praw popytu i podaży	148
9.9. Podsumowanie rozdziału 9	148
Zestaw ćwiczeń nr 9	149
Rozdział 10. Elastyczność popytu i podaży	151
10.1. Definicja elastyczności	151
10.2. Cenowa elastyczność popytu	152
10.3. Pięć typowych przypadków elastyczności cenowej popytu	153
10.4. Całkowity przychód a elastyczność popytu	155
10.5. Co decyduje o elastyczności popytu?	157
10.6. Ważna rola elastyczności popytu	158
10.7. Dochodowa elastyczność popytu	159
10.8. Krzyżowa elastyczność popytu	160
10.9. Cenowa elastyczność podaży	161
10.10. Fluktuacje cenowe a cenowa elastyczność popytu i podaży	162
10.11. Podsumowanie rozdziału 10	164
Zestaw ćwiczeń nr 10	165
Rozdział 11. Rynki konkurencyjne — instytucje, w których zapada decyzja o cenie	167
11.1. Definicja	167
11.2. Konkurencyjne rynki w Wielkiej Brytanii	167
11.3. Metody zawierania transakcji	169
11.4. Specjaliści promujący doskonałość na rynkach	176
11.5. Spekulujący a rynki towarowe	177
11.6. Rynki <i>spot</i> (transakcji natychmiastowych) i rynki <i>futures</i> (transakcji terminowych) ..	179
11.7. Zabezpieczenia — schronienie przed nieprzyjacielskimi ekonomicznymi zawie- ruchami	180
11.8. Ekonomiczny status spekulacji	182
11.9. OPEC i podobne organizacje	185
11.10. Podsumowanie rozdziału 11	185
Zestaw ćwiczeń nr 11	186
Rozdział 12. Monopol, oligopol oraz monopolistyczna konkurencja	187
12.1. Czym jest monopol	187

12.2. Monopoliści zależą od konsumenta	188
12.3. Krzywa popytu i krzywa przychodu krańcowego monopolisty	188
12.4. Kiedy monopolista zaprzestanie produkcji i odpowiednio określi cenę?	189
12.5. Monopolista a elastyczność popytu	190
12.6. Co to jest oligopol?	190
12.7. Oligopol a krzywa łamana popytu	191
12.8. Na czym polega monopolistyczna konkurencja?	191
12.9. Charakterystyczne cechy monopolistycznej konkurencji	192
12.10. Determinacja cen w warunkach monopolistycznej konkurencji	193
12.11. Wnioski dotyczące monopolistycznej konkurencji	195
12.12. Podsumowanie rozdziału 12	196
Zestaw ćwiczeń nr 12	197
Rozdział 13. Dalsze aspekty popytu i podaży	198
13.1. Wstęp	198
13.2. Powiązane popyty	198
13.3. Powiązana podaż	200
13.4. Teoria odkrytej preferencji	202
13.5. Kontrola cen	204
13.6. Cena rynkowa i cena normalna	205
13.7. Krzywe podaży	205
13.8. Dyskryminowanie monopolu	207
13.9. Podsumowanie rozdziału 13	209
Zestaw ćwiczeń nr 13	210
Część IV. Wymiana owoców produkcji	
Rozdział 14. Wymiana i pieniądze	212
14.1. Specjalizacja i wymiana	212
14.2. Wymiana barterowa	212
14.3. Funkcje pieniędzy	214
14.4. Wymiana nadwyżek poprzez system pieniężny	215
14.5. Właściwości pieniędzy	217
14.6. Rodzaje pieniędzy	219
14.7. Waluta wymienna	221
14.8. Wartość pieniędzy	222
14.9. Indeks cenowy	222
14.10. Podsumowanie rozdziału 14	223
Zestaw ćwiczeń nr 14	224
Rozdział 15. Dystrybucja bogactwa — satysfakcja z czynników	225
15.1. Ważna rola teorii dystrybucji	225
15.2. David Ricardo	226
15.3. John Stuart Mill	226
15.4. Satysfakcja z czynników	227
15.5. Rynek na czynniki	229
15.6. Popyt na czynniki — popyt pochodny	230
15.7. Teoria cen czynników według krańcowej produktywności — strona popytowa ..	231
15.8. Teoria cen czynników według krańcowej produktywności — strona podażyowa ..	233
15.9. Krytyka teorii krańcowej produktywności	233
15.10. Satysfakcja z czynników — definicje	234

15.11. Renta ekonomiczna — skąd wziął się sam pomysł	234
15.12. Renta, niby-renta a elastyczność popytu	237
15.13. Czy renty decydują o cenie, czy też ceny określają renty?	238
15.14. Podsumowanie rozdziału 15	239
Zestaw ćwiczeń nr 15	240
Rozdział 16. Wynagrodzenie czynników produkcji — renta	242
16.1. Renta — wynagrodzenie za ziemię	242
16.2. Popyt na ziemię	243
16.3. Podaż ziemi	243
16.4. Cena ziemi	244
16.5. Elastyczność podaży ziemi — renta sytuacyjna	245
16.6. Dzierżawy za biura w Wielkiej Brytanii	245
16.7. Podsumowanie rozdziału 16	246
Zestaw ćwiczeń nr 16	247
Rozdział 17. Wynagrodzenie czynników produkcji — płace	248
17.1. Płace — wynagrodzenie za czynnik pracy	248
17.2. Stawki płacowe a zarobki	248
17.3. Płace pieniężne a płace realne	250
17.4. Pierwsze teorie na temat płac	251
17.5. Teoria krańcowej produktywności płac	254
17.6. Teoria negocjowania płac	258
17.7. Renta ekonomiczna a płace	261
17.8. Płace w „depresji”	261
17.9. Ustawodawstwo w sprawie równych wynagrodzeń	262
17.10. Podsumowanie rozdziału 17	262
Zestaw ćwiczeń nr 17	263
Rozdział 18. Wynagrodzenie za czynniki — oprocentowanie	265
18.1. Oprocentowanie — wynagrodzenie za czynnik kapitału	265
18.2. Gromadzenie kapitału — inwestorzy instytucjonalni	266
18.3. Dopływ funduszy pożyczkowych	267
18.4. Popyt na fundusze pożyczkowe	268
18.5. Stopa procentowa	270
18.6. Teoria oprocentowania funduszy pożyczkowych	277
18.7. Podsumowanie rozdziału 18	277
Zestaw ćwiczeń nr 18	277
Rozdział 19. Zysk — wynagrodzenie za znoszenie niepewności	279
19.1. Niepewność	279
19.2. Ryzyko związane z prowadzeniem interesów	279
19.3. Wynagrodzenie za znoszenie niepewności	281
19.4. Elementy zysku	282
19.5. Funkcje zysku w systemie wolnorynkowym	284
19.6. Nadużywanie systemu zysków	286
19.7. Podsumowanie rozdziału 19	286
Zestaw ćwiczeń nr 19	287
Rozdział 20. Instytucje finansowe	288
20.1. Wprowadzenie	288
20.2. Bank Anglii (Bank of England)	288

20.3. Rynek pieniężny	291
20.4. Banki handlowe	291
20.5. Banki akceptacyjne	292
20.6. Banki dyskontowe	294
20.7. Rynek dewizowy	299
20.8. Rynek kapitałowy	300
20.9. Giełda papierów wartościowych	301
20.10. Podsumowanie rozdziału 20	306
Zestaw ćwiczeń nr 20	307

Część V. Teoria handlu międzynarodowego

Rozdział 21. Handel międzynarodowy	310
21.1. Dlaczego handlujemy z innymi krajami	310
21.2. Prawo względnej przewagi	311
21.3. Pojęcie kosztów alternatywnych	312
21.4. Prawo kosztów względnych	313
21.5. Przykład specjalizacji w handlu międzynarodowym	313
21.6. Powody, dla których kraje nigdy nie specjalizują się całkowicie	319
21.7. Relacje cen w handlu	321
21.8. Rozmiary handlu światowego	325
21.9. Podsumowanie rozdziału 21	329
Zestaw ćwiczeń nr 21	330

Rozdział 22. Bilans płatniczy	332
22.1. Wprowadzenie	332
22.2. Płatności z tytułu importu	332
22.3. Bilans płatniczy Zjednoczonego Królestwa	333
22.4. Bilans handlowy widzialny	334
22.5. Bilans handlowy niewidoczny	334
22.6. Pozycje kapitałowe	340
22.7. Brak równowagi w bilansie płatniczym	342
22.8. Podsumowanie rozdziału 22	343
Zestaw ćwiczeń nr 22	344

Rozdział 23. Bilans płatniczy a dopuszczalne odchylenia kursu centralnego walut krajów należących do Europejskiego Systemu Walutowego	346
23.1. Wprowadzenie	346
23.2. Rozwiązywanie problemu braku równowagi w bilansie płatniczym	347
23.3. Rozwiązywanie problemu słabej waluty	358
23.4. Elastyczność a dewaluacja waluty	362
23.5. Międzynarodowy Fundusz Walutowy	365
23.6. Podsumowanie rozdziału 23	370
Zestaw ćwiczeń nr 23	372

Rozdział 24. Strefy wolnego handlu	373
24.1. Ograniczony wolny handel	373
24.2. Handel bilateralny (dwustronny) i wielostronny	373
24.3. Układ Ogólny w Sprawie Taryf Celnych i Handlu	374
24.4. Ogólny wzór stref wolnego handlu	379
24.5. Strefa Funt Szwajcarskiego	379
24.6. Unia Europejska	379

24.7. Europejska Strefa Wolnego Handlu	388
24.8. Skutki funkcjonowania stref wolnego handlu „zmieniające kierunek handlu” ...	388
24.9. Podsumowanie rozdziału 24	388
Zestaw ćwiczeń nr 24	389

Część VI. Makroekonomia

Rozdział 25. Czym jest makroekonomia?	392
25.1. Wprowadzenie	392
25.2. Problemy makroekonomii	393
Zestaw ćwiczeń nr 25 (Pytania powtórkowe z mikroekonomii)	394
Rozdział 26. Dochód narodowy	397
26.1. Definicja	397
26.2. Po co mierzyć dochód narodowy	398
26.3. Czynniki wpływające na wielkość dochodu narodowego	399
26.4. Statystyka dochodu narodowego	399
26.5. Wykorzystywanie całkowitych wydatków do obliczania dochodu narodowego ..	401
26.6. Korzystanie z czynnika dochodów przy obliczaniu dochodu narodowego	402
26.7. Wykorzystanie produktu globalnego do obliczenia dochodu narodowego	403
26.8. Trudności w obliczaniu dochodu narodowego	405
26.9. Zastosowania i ograniczenia statystyk dotyczących dochodu narodowego	407
26.10. Podsumowanie rozdziału 26	408
Zestaw ćwiczeń nr 26	409
Rozdział 27. Rozwój teorii ekonomicznej	411
27.1. Teoria a praktyka	411
27.2. Merkantyizm	412
27.3. Ekonomia klasyczna	412
27.4. Wprowadzenie do ekonomii Keynesowskiej	417
27.5. Keynes i stopa procentowa	418
27.6. Wykres równowagi dochodu narodowego	419
27.7. Przepływ pieniędzy w gospodarce	419
27.8. Zarządzanie koniunkturą	422
27.9. Podsumowanie rozdziału 27	427
Zestaw ćwiczeń nr 27	428
Rozdział 28. Pieniądz, polityka walutowa i monetaryzm	430
28.1. Zmieniające się koncepcje znaczenia pieniądza	430
28.2. Podaż pieniądza	432
28.3. Polityka walutowa	441
28.4. Model popytu i podaży globalnej	449
28.5. Monetaryzm a polityka pieniężna zmierzająca do zaradzenia inflacji	456
28.6. Ekonomia podażowa	458
28.7. Kontrolowanie sektora pieniężnego gospodarki	466
28.8. Wnioski dotyczące polityki monetarnej	470
28.9. Podsumowanie rozdziału 28	472
Zestaw ćwiczeń nr 28	473
Rozdział 29. Finanse publiczne	474
29.1. Państwowy sektor gospodarki	474
29.2. Kanony podatkowe Adama Smitha	476

29.3. Struktura podatkowa Zjednoczonego Królestwa	480
29.4. Budżet jako instrument zarządzania gospodarką	487
29.5. Dług państwowy	489
29.6. Zakres opodatkowania	491
29.7. Samodzielne szacowanie należności podatkowych	494
29.8. Podsumowanie rozdziału 29	495
Zestaw ćwiczeń nr 29	496
Rozdział 30. Przyszłość ekonomii	497
30.1. Grecy wiedzieli, jak to nazwać	497
30.2. Liberalna nauka	497
30.3. Już nie ponura nauka	498